

Handläggare
Ann-Mari Nilsson
Tel 0480-45 01 31

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2017-11-20 Ärendebeteckning KS 2017/0985

Kommunfullmäktige

Motion från Inger Hilmansson (L) om ett starkt och samordnat ideellt arbete

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att kommunledningskontorets yttrande ska utgöra svar på Inger Hilmanssons (L) motion om ett starkt och samordnat ideellt arbete.

Motionen ska härmed anses besvarad.

Bakgrund

Inger Hilmansson (L) har inkommit med en motion om att se ideella krafter som ett tillskott i välfärden och om hur statusen för frivilligarbetet kan ökas.

I motionen finns följande förslag:

- Att med bl.a. rapporten om samordnad frivilligverksamhet (2014) och lyhördhet för ideella sektorn, öppna upp betydande delar inom kommunal service för ideellt arbete.
- Att erbjuda lämplig introduktion, uppföljning och bekräftelse för enskilda frivilligarbetare eller ideella föreningar.
- Att presentera en konsekvensanalys för både kostnader och beräknade mänskliga vinster. Årlig redovisning till kommunfullmäktige.

Yttrande

Som Inger Hilmansson skriver är ideella krafter ett viktigt inslag för ett välfungerande samhälle och föreningsliv och folkbildning nödvändiga byggstenar för demokratin.

Sverige har en stark tradition när det gäller föreningsliv. Att engagera sig i en förening är ett sätt att få nya vänner men också ett sätt att utöva ett intresse eller en möjlighet att få göra en insats inom något område. Det finns också möjligheter att utan att gå med i en förening arbeta på ideell basis.

Kalmar kommun ser positivt på frivilligarbete men vissa delar av den kommunala verksamheten har begränsade möjligheter att ta emot ideella krafter. Det gäller bland annat den verksamhet som består av myndighetsutövning och som till exempel är socialförvaltningens huvudsakliga uppdrag. Andra verksamheter har begränsade möjligheter på grund av att verksamheten helt enkelt inte lämpar sig för ideella krafter.

Men det finns en utvecklad samverkan med både frivilligorganisationer och med enskilda frivilliga i ett antal av de kommunala förvaltningarna. Socialförvaltningen samarbetar till exempel med olika brukar- och intresseorganisationer. De ger föreningsbidrag till föreningar vars verksamhet tangerar social verksamhet och i det förebyggande arbetet är ideellt arbete ett viktigt komplement till den ordinarie verksamheten. Inom områdesarbetet hjälper till exempel studenter till med läxläsning och det finns intresse från vissa ideella föreningar att hålla i studiecirklar etc.

I Södermøre kommundel bedriver flera föreningar frivilligverksamhet riktade till äldre i kommundelen i samarbete med träffpunkterna. Inom integrationsområdet bedrivs en omfattande samverkan med frivilliga insatser inte minst inom integrationsrådets ramar. Inom omsorgsförvaltningens verksamheter, vård- och omsorgsboende och träffpunkter, kan frivilliga göra en insats. Det handlar om att sätta ”guldkant på tillvaron” genom exempelvis högläsning, promenader och genom att delta i fest- och kulturarrangemang på boenden och träffpunkter.

Det finns också möjligheter för ideella krafter att hjälpa till vid krissituationer i den frivilliga resursgruppen, att göra en insats för renare kust och god vattenstatus genom vattenråden och även inom andra områden.

För att stimulera fler frivilliga inom lämpliga områden kommer information att läggas ut på kalmar.se om frivilliga insatser och kontaktcenter kommer att få en förteckning över kontaktpersoner i respektive verksamhet.

Nedan kommenteras motionens olika förslag.

Att med bl.a. rapporten om samordnad frivilligverksamhet (2014) och lyhördhet för ideella sektorn, öppna upp betydande delar inom kommunal service för ideellt arbete

Det finns inga hinder för att de delar av den kommunala verksamheten som lämpar sig för ideellt arbete även fortsättningsvis satsar på detta men dock med vissa begränsningar. I Kalmar kommuns ”Riktlinjer för frivilliga insatser” framgår tydligt följande: ”Ideella insatser ska inte ersätta det arbete som utförs av kommunens anställda. Var gränsen går mellan de ideella insatserna och professionen avgörs av varje förvaltning i samråd med personalenheten. Innan frivilliginsatser startar ska alltid samverkansgruppen på respektive arbetsplats involveras.”

Att öppna upp betydande delar inom den kommunala servicen för ideellt arbete kommer aldrig att vara möjligt. Många kommunala verksamheter lämpar sig helt enkelt inte för ideella insatser och många insatser ska utföras av kommunens egen avlönade anställda.

Att erbjuda lämplig introduktion, uppföljning och bekräftelse för enskilda frivilligarbetare eller ideella föreningar

De förvaltningar som idag har frivilligarbetare sköter också introduktion och uppföljning. Omsorgsförvaltningens frivilliga får till exempel en kontaktperson på träffpunkten med vilken de tillsammans planerar upplägget för frivilliguppdraget. I Södermøre är det enhetschefer och träffpunktsledare som ansvarar för introduktion och uppföljningar. Och för socialförvaltningens områdesarbete är det personalen inom förebyggandeteamet som introducerar, samordnar och följer upp de personer som engagerar sig i frivilligarbetet. I de riktlinjer som nämndes ovan framgår också vikten av introduktion/utbildning och att det finns en tydlighet om uppdraget genom en skriftlig överenskommelse.

Att presentera en konsekvensanalys för både kostnader och beräknade mänskliga vinster. Årlig redovisning till kommunfullmäktige

Med hänvisning till att betydande delar av den kommunala servicen inte kan öppnas upp bedöms en konsekvensanalys för både kostnader och beräknade mänskliga vinster inte vara aktuell.

För att få en lägesbild över vilken frivillig verksamhet som bedrivs i de olika verksamheterna kommer en sådan att presenteras för kommunfullmäktige i slutet av 2018.

Ann-Mari Nilsson
Verksamhetsutvecklare

Bilaga
Motion

Ett starkt och samordnat ideellt arbete.

Den offentliga, den privata och den ideella sektorn är grunden för ett välfungerande samhälle.

Föreningsliv och folkbildning är nödvändiga byggstenar för demokratin och år 2008 skrevs en nationell överenskommelse mellan regering, SKL, och den ideella sektorn för en ökad samverkan. I Kalmar startade år 2012 ett ambitiöst projekt med omkring hundra medverkande aktörer för samordnad frivilligverksamhet. Projektet avslutades år 2014 med en rapport som underlag för det fortsatta arbetet. Vid det stora flyktingmottagandet år 2015 i Kalmar, visade sig ideella insatser helt outhärliga.

Med tidigare erfarenheter och nya kunskaper som grund kan Kalmar kommun gå från projekt till en långsiktig utveckling som stärker både de idéburna organisationerna och Kalmar kommuns verksamheter. Särskilt viktigt är att inkludera unga och resurssvaga personer i föreningslivet och därmed stärka civilsamhället som helhet. Länets totala beredskap är beroende av varje kommuns frivilliga som kan samordnas i en gemensam resurs vid stora påfrestningar eller oväntade händelser.

Ideella krafter skall ses som ett tillskott i välfärden, inte en besparing. Alla rättigheter och skyldigheter ska presenteras öppet och rollerna ska vara väl definierade. Nya förslag på målgrupper och insatser kan presenteras och diskuteras på ett inkluderande webbtorg men Kalmar kommun kan redan nu öppna upp betydande delar av verksamheten för ideella initiativ och utöka kontakter till ungdomar och de som står utanför arbetslivet av olika skäl.

Frivilligarbetets status kan ökas genom bra introduktion, föreläsningar och tydligt regelverk för ersättning för omkostnader i vissa insatser. Kommunen kan efter kontinuerliga åtaganden skriva intyg på insatserna som en merit vid ansökan till utbildning och arbete. En bekräftelse och uppmuntran kan vara ett årligt "ideellt pris" som efter vissa kriterier utdelas till enskild person. Det kan också vara ett tillfälle att informera om nya enskilda insatser för det gemensammas bästa.

Med dessa föresatser föreslår jag Kalmar kommunfullmäktige besluta ge kommunledningskontoret i uppdrag:

- Att med bl.a. rapporten om samordnad frivilligverksamhet (2014) och lyhördhet för ideella sektorn, öppna upp betydande delar inom kommunal service för ideellt arbete.
- Att erbjuda lämplig introduktion, uppföljning och bekräftelse för enskilda frivilligarbetare eller ideella föreningar.
- Att presentera en konsekvensanalys för både kostnader och beräknade mänskliga vinster. Årlig redovisning till kommunfullmäktige.